

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Marcina B. M.
Niedziela: Opieki N. P. Marji.
Poniedziałek: Dydała W., Zebiny M.
Wtorek: Serapiona Męcz.

Wschód słońca o godzinie 7-ej minut 15
Zachód " " 4-ej " 13
Długość dnia godzin 9 " 2
Ubyło " 7 " 41

Wschód księżyca o godzinie 9 minut 35 r.
Zachód " " 4 " 42 w.
Wysokość wody na Wiśle st. 4 a. 2 (st 4 a. 5).
Dziś o godzinie 4-ej zrana zimna 3°.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garsonowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: zajeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z pół.

Sroda: Leopolda Wyz.
Czwartek: Edmund B.
Piątek: Grzegorz Cud.
Sobota: Odona Op.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9—Telefon Redakcji 268.— Telefon administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 5/281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Spitosława, jutro Witolda.
Zgromadzenia: Trzynaste zebranie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa żytyńskiej fabryki cukru i rafinerji. (Lokal zarządu, aleja Ujazdowska, 6—10 zrana.) — Posiedzenie członków zarządu ementarsza powązkowskiego. (Kancelarja ementarsza za rogatką powązkowską—12 w południe.) — Zwyczajne zebranie ogólne akcjonariuszów warszawskiego Towarzystwa oczyszczania i sprzedaży spirytusu. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa, Krak.-Przedm., 66—6 po południu.)

Pobór wojskowy: Superrewizja popisowych, nie posiadających żadnych ulg, którzy w tegorocznym losowaniu wyciągnięci z kół Nr. od 201—400-go włącznie. (Baraki rekrutkie na Pradze—8 zrana.)
Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm., 15—od 10-ej rano do 4-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 8-ej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy oraz rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat, 27—od 10-ej rano do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście, Nr. 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po południu. Wejście bezpłatne.) — Wystawa Muzeum przemysłu i rolnictwa. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm., 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, dla rzemieślników od 7—9-ej wieczorem, w niedziele zaś i święta od 10-ej rano do 4-ej po południu.) — Wystawa etnograficzna. (Wieżka, 18, dom hr. Branickiego—od 10-ej zrana do 4-ej po południu.)

Wystawy terminowe: Wystawa prac s. p. Andriollego. (Salon artystyczny malarzy, rzeźbiarzy i budowniczych, Nowy-Swiat, 27—od 10-ej zrana do 7½ wieczorem.) — Wystawa skór, wyrobów skórzanych i dekoracyjno-tapicerskich. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ul. Krak.-Przedm.—od 10-ej zrana do 7-ej wieczorem.)

Zabawy: Zebranie familijne członków Towarzystwa wzajemnej pomocy subiektyków handlowych i przemysłowych m. Warszawy. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Świętokrzyskiej—8 wieczorem.)

Teatry: Wielki dziś „Divertissement baletowe”, „Pajace” (z udziałem panny Libji Drog oraz pp. Suagnes’a, Romana Blanchart’a i Broggi-Muttini’ego) oraz „Wieszczka lalek”; jutro „Faust” (ostatni występ panny Kazimierzy Hellerówny oraz występ p. Romana Blanchart’a); — Rozmaitości dziś „Gniazdo rodzinne”; jutro „Andrea” (debiut panny Parisot); — Mały dziś „Don Cezar”; jutro „Champignol mimo woli” oraz „Orfeusz w piekle” (akt pierwszy). (7½ wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 9015 rs. 78 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9-ej zrana do 2-ej po południu wykup i prolongata uskuteczniane są od 9-ej zrana do 3-ej po południu.)

Wiadomości bieżące.

— Jak donosi *Birż. wiad.*, utworzyło się towarzystwo akcyjne rusko-belgijskie celem wybudowania wielkiej cukrowni w Persji.

— *Grażdanin* donosi, iż specjalna komisja, zajmująca się pod przewodnictwem inżyniera górniczego Keppena kwestją zapobieżenia wypadkom w kopalniach, ukończyła już swój projekt zmian w prawodawstwie fabryczno-górniczem i złożyła go władzom wyższym do zaopiniowania.

— Prezes sądu okręgowego plockiego ogłasza o wakującej posadzie rejenta przy kancelarji sędziego pokoju w Przasnyszu.

— Z dniem dzisiejszym komisja poborowa powiatu warszawskiego kończy czynności konskrypcyjne i przenosi się z Czerniakowa do Warszawy.

— Wiadomość o spadku milionowym, jaki rzekomo przyspać miał w dżidzie rodzicie Małczewskich, a o czem niedawno za pismami zagranicznymi donosiliśmy, jest, jak po zasięgnięciu bliższych informacji zapewnić możemy, bezpodstawną.

— Wczoraj, o godz. 5½ po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbyło się pod prezydencją rz. st. Adama Gagatnickiego posiedzenie wydziału gospodarczego, na którym przyjęto do zakładu starców i kalek 4-ch mężczyzn i jedną kobietę w sędziwym wieku. W zakładzie starców i kalek obecnie jest 365 osób (255 kobiet i 110 mężczyzn). Jednocześnie wydział obron pod przewodnictwem dziekana p. Karola Jurkiewicza odbył sesję. Na opiekunki ochrony IX-ej zaproszone zostały panie: Zofja hrabianka Rostworowska, Leonja hrabianka Rostworowska i Zofja z Mrozowskich Gagatnicka. Przeznaczono na dozorczynię w szwalni VII-ej do robót włóczękowych p. Justynę Szpiro, do robót krawieckich i szycia p. Bronisławę Grosser, do robót hafciarskich p. Helenę Ogrodzińską, na dozorczynię sali zajęć w ochronie 24-ej p. Bronisławę Łoj.

— W dniu wczorajszym przyjechał do Warszawy nowo mianowany pomocnik dowodzącego wojskami warszawskiego okręgu wojennego generał-lejtnant

Zwieriew z Humania; wyjechali: komendant fortecy warszawskiej generał-lejtnant Komarow do Petersburga i gubernator kielecki t. r. Iwanienko do Kiele.

— Przy zwłokach.

Dziś, od godz. 9-ej zrana, w kościele (po-karmelickim) Narodzenia N. Marji Panny rozpoczyna się egzekwie przy zwłokach zmarłego proboszcza i kanonika, s. p. księdza Franciszka Chmielewskiego.

Dla oddania ostatnich posług zgłasnemu kapłanowi przybyło wielu kolegów proboszczów z prowincji.

Miedzy innymi spodziewany jest przyjazd J. Eks. księdza Henryka Kossowskiego, biskupa-sufragana diecezji kujawsko-kaliskiej, który był przed s. p. ks. Chmielewskim proboszczem parafji Narodzenia N. Panny Marji.

Od godz. 10-ej zrana, po odśpiewaniu wigilij, będą wychodzić msze, a wotywę żalobną odprawi J. Eks. ksiądz arcybiskup Popiel, poczem przy zwłokach dopełniony będzie obrzęd żalobny, zwany *castrum doloris*.

Wyprowadzenie zwłok na ementarz Powązkowski nastąpi o godz. 3-ej po południu.

— Ze sztuki.

* Tryptyk Szymanowskiego w dniu onegdajszym przeniesiony został z komory celnej do resursy obywatelskiej.

Nad ustawieniem olbrzymiego płótna pracowało kilkanaście osób.

Po obejrzeniu „Modlitwy” przez grono zaproszonych—krytyków, dziennikarzy i miłośników sztuki, wystawa tryptyku otwarta będzie dla publiczności od niedzieli.

— Zima.

Od trzech dni mamy przymrozki, dochodzące w noc do 3 ch stopni poniżej zera.

W ogrodzie Saskim sadzawka pokryła się skorupą lodową, śnieg zaś leży od kilku dni na dachach i nie taje.

Święty więc Marcin na białym przyjechał koniu.

— Napad w wagonie.

W ubiegły piątek siostrzeniec artystki sceny tutejszej, p. Jadwigi Czakówny, wyjechał koleją do Petersburga.

W drodze na młodego człowieka, liczącego 21 lat

20)

MILUTKA ŻONA.

POWIEŚĆ

przez

Alberta Wilczyńskiego.

(Dalszy ciąg.)

LIST V-ty.

„Pokazuje się, że wolność jest także ideałem, jak wiele innych pragnień na świecie. Pojechali wszyscy, jestem sam w mieszkaniu, wewnątrz mam pełno zapłać do pracy, a jak siadam do stolika i zaczęte przerzucać papiery, tak zaraz myśl moja odbywa wędrowkę tam, gdzie są moi najdrożsi i pyta się, co oni też w tej chwili robią, jak się mają i czy myśla o nas.

Pomyślisz sobie: zły taneczniczy i fartuszek przeszkadza. Prawda, my po większej części takie tanecznicze, dlatego też ciężko nam idzie życie. Rozpowiadać wszem wobec i każdemu z osobna, co my to robimy, co to będą za rezultaty z naszego dzieła, jak to świat się zadziwi—rzecz idzie wielką werwą i niezmiernie gładko. Huż to znam podobnych, jak ja, genjuszów, polityków, projektowiczów, głoszących wszędzie o przyszłych swoich czynach i lekceważących wszelkie wątpliwości przeciwników. Rwą się oni i rozpychają łokciami tłumy, aby się dostać na

jakie stanowisko, a potem, gdy tam staną i się rozejrzą, stają się opadłym kijem, do którego była przymocowana raca.

Niestety, widzę to na sobie, pomimo, że miłości własnej i próżności mi nie brak. Ot może, gdybym nie miał co włożyć do ust jutro, lub gdyby ktoś stał nademną z batem, to jużbym dotąd połowę mej rozprawy napisał, zapewne byle jako, alebym napisał. A tak, wiedząc, że mnie nie nie nagli, siedzę przy mojem biurku i przeciągam się, i ziewam, i myśl kieruję wszędzie indziej, byle nie tam, gdzie potrzeba. Dziesięć dni nie zaglądałem do moich zeszytów i już odwykłem od roboty, dlatego teraz pół godziny na jednym miejscu wysiedzieć nie mogę. Czuję, że coś mi podrzuci, więc wstaję i chodzę po pokoju, a przy tem chodzeniu spostrzegam naprzekład, że gipsowa Psyche, stojąca w kącie na kolumnie, nie ma jednego palca u nogi. Irytuje mnie zaraz niezgrabność Feliksa, bo to on pewnie, ścierając kurze, odtrącił, wolam go tedy, pokazuje szkodę, wymyślam i czuję się bardzo rozdrażnionym już nie tem, że wyrządził szkodę, ale że się w żywe oczy zapiera.

Siadam znowu, przewracam kartki notatek, a wtem słyszę, że oddział piechoty z bębniem przechodzi ulicą. Idą żołnierze, niech idą, ale ja instynktowo korzystam z okazji, wstaję, podchodzę do okna i obserwuję chód małego wzrostu i wątłej budowy młodzików, których pompatycznie z wydobytą szablą prowadzą żydek oficer. Ot, przychodzi mi na myśl, coby się to stało z takim wojskiem podczas wojny. Gdzież taka słabizna wytrzyma trudy i niewywechasy forsownych marszów, a toż to w pierwszym

miesiącu połowa ich zalegnie lazarety. Za tą myślą idzie dalsza o następstwach przyszłej wojny, jeżeli kiedy do niej przyjdzie. Kto zwycięży, jak i czem przez dłuższy czas intendentura wyżywi te krocie zebrane na małej przestrzeni, jednym słowem, wpadam na wielką politykę, tak ulubioną galicyjskim głowom, i ręka mię świerzbzi, aby napisać sążnisty artykuł wstępny do której gazety. Odkrycie moje co do przyszłej trudności wyżywienia tak kolosalnych armij wydaje mi się w tej chwili genialnem, jeszcze nikt tej wątpliwości nie podjął...

Ale za chwilę wracam do porządku dziennego i siadam przy biurku. Niedługo jednak trwa to siedzenie, bo czegoś nie mogę myśleć; to zdaje mi się, że jestem głodny, to znowu, że warto by zapalić papierosa, to wreszcie, że jakoś zanadto pusto i cicho i zimno koło mnie. Ostatecznie przychodzę do przekonania, że dziś nie jestem usposobiony do poważnego myślenia. Na co się przymuszać i wysilać, kiedy taka robota na djabła się zdała i jutro wszystko to podre, com dziś napisał.

A jutro znow, skoro wstałem, myślę, że czekają mnie inne zajęcia. Muszę przecie zajrzeć do budowy oficyny, zobaczyć, co robią, porozumieć się z architektem i przygotować pieniądze na wypłaty ludziom. A ta znow Algierowa, czy Alegrowa, co ja z tą babą zrobię? Pojechali, niby to zostawili mi swobodę pracy, a obciążyli interesami, które czas zabierają i to naprzykład dziś, gdy po wczorajszym próżnowaniu właśnie czuję popęd i usposobienie do pisanja.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

wieku, głuchoniemego, dokonano napaści w wagonie; złoceńca zadał mu ciężki cios nożem w głowę i ogra-
bił z pieniędzy.

Napadnięty w Dwińsku przeleżał 8 godzin i dzięki pomocy zawiadowcy stacji odjechał do Petersburga, gdzie obecnie leży chory.

Sledztwo celem ujawnienia napastnika zarzą-
dzone.

= Znaczna kradzież.

Nocy onegdajszej agent handlowy, Eustachy Berger, w dro-
dze między Moskwą a Brześciem został okradziony.

P. Berger jechał w przedziale 1-szej klasy i zabrał znajo-
mość z dwoma współpasażerami, którzy go częstowali starym
konakiem.

Agent, po wypiciu paru kieliszków, został tak odurzony, iż
nie wiedział przez dłuższy przedział czasu, co się z nim dzieje.

Kiedy się obudził, spostrzegł brak zegarka złotego z taką
dewizką i pugilaresu, zawierającego 218 rs., oraz torby po-
drożnej.

W tej ostatniej znajdowały się papiery wartościowe i różne
dokumenty na sumę około 4,000 rs.

Współpasażerowie dawno już wysiedli.

= Nieostrożna jazda.

W dniu wczorajszym przy rogu ul. Gęsiej i Nalewek doroż-
karz № 621, Marcin Cedrowski, przejechał Ryfkę Szolcową,
zamieszkałą pod № 28-ym przy ul. Muranowskiej.

Szolcową, z ciężką raną na głowie, odwieziono nieprzyto-
mną do szpitala starozakonnych.

Na ul. Wałowej Joanna Biedrońska, skutkiem najechania
przez wóz roboczy, poniosła ciężki szwank krzyża.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 13-go listopada odbędzie się w Petersburgu losowa-
nie premjówek Banku szlacheckiego.

— Od d. 13-go listopada do 13-go września wzbronione
jest w Królestwie Polskiem polowanie na samce łosi i kóz
dzikich.

— Do d. 13-go listopada przyjmowane będą w kasie war-
szawskiego Towarzystwa fabryk cukru akcje od tych akcjo-
narjuszów, którzy zechcą uczestniczyć w tegorocznym zebraniu
ogólnem, zapowiedzianem na d. 28-my t. m.

Nekrologja.

† Urząd starszych zgromadzenia drukarzy zawiadania pp.
towarzyszów, że nabożeństwo żałobne za

zmarłych członków zgromadzenia,

odbędzie się w dniu 12-ym listopada r. b., to jest w niedzielę,
o godzinie 10-iej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-
karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu. —1241

† Szanownemu duchowieństwu za bezinteresowne oddanie
ostatniej posługi chrześcijańskiej 4931

ś. p. Paulinie Wnorowskiej,

oraz wszystkim życzliwym uczestniczącym w tym smutnym
obrzędzie, pozostała rodzina składa serdeczne „Bóg zapłać”.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wiedeń, 8-go listopada.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Kahlenberg dzisiaj zabielał, śnieg leży; w Linzu spadły
nawet już grube warstwy, więc trudna rada, zima składa
swoją wizytę, bardzo wcześnie, futra trzeba doby-
wać, w piecu się pali.

Gazeta urzędowa jeszcze ciągle milczy, a ludzie się nie-
cierpliwiają; przynajmniej codziennie z niej coś takiego wy-
czytują, co daje powód do rozmów na temat, że ustępujący
ministrowie byli przecież dobrymi ludźmi. Mianowicie
chwalą ich nawet nieprzyjaciele, że mają jedną cnotę bar-
dzo rzadką, a u ministrów najrzadszą: wdzięczność. Pa-
miętają o tych, którzy im wiernie i pilnie służyli; gazeta u-
rzędowa przynosi codziennie odznaczenia, awanse, nagro-
dy, tytuły dla urzędników wszelkich gałęzi z podpisami u-
stępujących ministrów.

Najważniejszą po nad ministrami osobą jest radca sta-
nu (staatsrath) naczelnik gabinetu cesarskiego, Braun,
przyboczny, najzaufany „sługa swojego pana”. Samo
stanowisko przynosi z sobą, iż stoi on po nad rozbudżeniemi
fluktami, lubo one wszystkie w jego biurze swoje ujście
znajdować muszą. Jest to jedyny człowiek, który już wie,
w jaki sposób dymisja ustępującym ministrom wyrażona
będzie oraz czy i kto na pewno już dla której teki jest
przeznaczony? Zabiegi i intrzygi w tej mierze odbywają
się znacznie później, że się zaś odbywają, że i osobiste
animacje, niestety, rolę grają, temu dziwić się nie można,
bo ludzie są ludźmi. Gdyby nie te mrówce, czy krecie
zabiegi, leżałyby zapewne już i wszystkie nowe dekrety
w biurze r. st. Brauna gotowe. Tymczasem panującym
planeta musi być: cierpliwość.

Smutną wszakże rolę gra pewne dziennikarstwo prowincjonalne. Zdawałoby się, że najważniejszą w każdym po-
łożeniu rzeczą jest, aby ludzie bliżej, swoi jaknajwięcej
wysokich stanowisk zajmowali, że powinni mieć tę ambi-
cję, że ona właśnie jest najlepszą obroną interesów i praw.
Tymczasem są dzienniki, które w każdym wypadku, gdy
dzie o wysokie stanowiska, przyjmują na siebie rolę o-
skarżycieli, szarpią ludzi, z ambicji i gotowości do służby

publicznej robią zasłużonym zarzut, zniechęcają i zniesia-
wiają—byle tylko nie najzdolniejsi i nie najgodniejsi na
wierzech wypływali, ale zera. Oczywiście, że zera te by-
wają potem przez te same dzienniki szarpane o to, że są...
zerami. *Comœdia humana* i tyle.

Bywało już porwanie Sabinek i porwanie Sabina, ale
wczoraj dopiero w sądzie na Mariahilf wyszło na jaw „skra-
dzenie potrójnego kochanka”. Brendorfer miał kochan-
kę jedną kartonistkę, potem drugą, potem trzecią z tej sa-
mej branży. Ale cóż, serce poniosło go do czwartej, do
kucharki. Więc tamte trzy obły ją i wymyślały głośno
od złodziejek. Skutkiem tego wynikł proces o obrazę ho-
noru. Potrójne przymierze kartonistek stało się w kom-
piecie, jak jeden mąż. Sędzia powiada: „Nie wolno ni-
kogo o złodziejstwo obwiniać bez dowodu”. Wszystkie
trzy: „Jako bez dowodu?—my udowodnimy właśnie, że
ta obrzydła czeska skradła nam kochanka—kradzież po-
trójna!..” Powódka: „Skarżę o nową obrazę, bo nie je-
stem czeszką, ale pochodzę z Hernals”. Sędzia: „Cóż
świadek ma do powiedzenia?”

Brendorfer: „A cóż, ino kłopot, jak się do człowieka
przyczepiają...”

Sędzia proponował ugodę, deklarację honorową.

Wszystkie trzy: „O, nic z tego! Będzie kara, niech bę-
dzie, ale jeszcze honorować tę złodziejkę, niedoczekanie
jej!...”

Sędzia skazał każdą z nich na 5 złr. kary.

Powódka: „I to wszystko? Nic im się więcej nie na-
leży? To nie warto było skarżyć te takie i owakie...”

I odeszły, a na korytarzu już nastąpił ciąg dalszy, na-
wet szturchanie i klapy w czerwone oblicza. Będzie
z tego nowy proces, drugi akt obrazka z życia...

A.

*

Berlin, 8-go listopada.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Słynny historyk, Teodor Mommsen, którego prace mo-
numentalne z dziedziny historii rzymskiej znalazły rozgłos
europejski, jako nowe uzupełnienie na różne epoki rzucające
światło, dzisiaj obchodzi 50-tą rocznicę uzyskania tytułu
doktorskiego.

Sędziwego uczonego, bawiącego obecnie w Rzymie, ce-
lem podjęcia tam dalszych studiów archiwalnych, różne
z tego tytułu spotkały odznaczenia. Wydział prawniczy
w Kielu, od którego Mommsen otrzymał przed 50-imi laty
dyplom doktorski, nadesłał mu wznawiony dyplom. Ber-
lińska Akademia nauk, której jest jubilat stałym sekreta-
rzem i członkiem, wysłała adres, zasługi jego podnoszący.
W imieniu uniwersytetu tutejszego również wysłali adres
rektor i senat. Zasługi Mommsena, jako prawnika, uczcił
adres wydziału prawniczego tutejszego. Najgorętszy hołd
dla zasług uczonego zawiera adres tutejszego wydziału
filozoficznego.

Zaznacza adres ten, że Mommsen nie tylko dzięki wybi-
tnym swym pracom naukowym stanął w rzędzie najwię-
kszych uczonych wszystkich epok, lecz że, świecąc przy-
kładem patriotyzmu i wszystkich cnót obywatelskich,
czynny wziął udział w ukształtowaniu się stosunków oj-
czyźnych.

Wspomina adres nawiasem, że Mommsen kiedyś przed
laty w jednym z dzieł swoich Homera i paradoksy na-
zwał pierwszą swą miłością. Miłości tej w życiu później-
szem pozostał Mommsen wiernym. Wspomina adres da-
lej o fenomenalnej pracy jego, jako epigrafika, która spo-
wodowała i obecny wyjazd do Rzymu. O Mommsena hi-
storji rzymskiej wyraża się wydział filozoficzny, że stano-
wi ona wzór niedościgły dla historjografji co do plasty-
czności przedstawienia rzeczy. Osobny hołd składa zdol-
nościom organizatorskim jubilata. Jego zasługą jest, że
poczęto odkopywać t. zw. *limes romanus*, ciekawy ów za-
bytek, z czasów panowania rzymskiego w Niemczech połu-
dniowych pozostały, ważny niezmiennie dla orjentowania
się w historii zamierzonych wieków.

I inne akademje i uniwersytety, zakłady i towarzystwa
oraz liczni przyjaciele naukowcy uczcili jubilata adresami
i telegramami gratulacyjnymi. Dzisiaj wieczorem Insty-
tut archeologiczny i Towarzystwo akademicko-filologiczne
na cześć Mommsena urządzają koncert.

K.

*

Paryż, 8-go listopada.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Pragnąc raz już skończyć sprawę Korneliusza Herza,
rząd wydelegował po raz drugi lekarzy do zbadania stanu
jego zdrowia. Zadanie to przypadło w udziale dziekanowi
fakultetu lekarskiego, Brouardel'owi, który był delego-
wany wspólnie z Charcot'em przed kilku miesiącami, oraz
profesorowi Dieulafoy.

Wczoraj zaś z polecenia prezesa ministrów, Dupuy'a,
mieli delegaci na posiedzeniu Akademji lekarskiej odczytać
sprawozdanie, dotyczące obecnego stanu zdrowia Herza.
Zaledwie jednak Dieulafoy głos zabrał, podniosły się ze-
wsząd protesty, znakomity badacz, dr. Bouchardat, mani-
festacyjnie sąle posiedzenia opuścił, a inni gorąco sprze-
ciwiali się odczytywaniu referatu, wobec czego Brouardel i
Dieulafoy zmuszeni byli sprawozdanie swoje wycofać. Na-
turalnie, burzliwe zachowanie się zazwyczaj spokojnej Aka-
demji nie było bynajmniej wymierzone przeciw autorom
referatu, ale jedynie z punktu zasadniczego, że ciało nau-
kowe nie może mieć nic wspólnego z aktami urzędowymi,

nie może ich sankcjonować, ani nad nimi rozprawiać, a
prócz tego jeszcze silnie zakorzenione we Francji poszano-
wanie *secret professionnel* przyczyniło się do tego, że pu-
blikowanie tego rodzaju egzaminu lekarskiego sprzeciwiało
się zasadom lekarzy francuskich. Niemniej jednak Brou-
ardel był strasznie wzburzony i czynił przed dziennikarza-
mi niepoehlebne o Akademji uwagi.

Drugą sprawą świata lekarskiego, poruszającą od dni
kilku opinię publiczną—to spór pomiędzy słynnymi chi-
rurgami tutejszymi: Péan'em i Verneuil'em. Pierwszy
słynie szeroko, jako śmiały operator, któremu udają się
najbardziej niebezpieczne operacje, pomimo, iż nie trzyma się pra-
widła nowoczesnej antyseptyki, operacje wykonywa we fra-
ku, bez bluzy i fartucha, zawiązawszy tylko pod szyją ser-
wetę, jakby zasiadał do bankietu. Mistrzostwo jego
w chirurgji, pomimo nieprzyjemnego charakteru, oraz
szorstkiego traktowania chorych, przynosi mu kolosalne
dochody, z rozmaitych stron Francji wzywają go i płacą
bez wahania po kilka i kilkanaście tysięcy franków. Trze-
ba mu oddać jednak sprawiedliwość, że znaczną część ze-
branych milionów poświęcił na założenie szpitala, który
nosi jego popularne imię, choć tytuł właściwy jest: Hô-
pital international. Wysoka ambicja lekarza nie pozwo-
liła mu ubiegać się ani o tytuł członka Akademji lekar-
skiej, ani członka Towarzystwa chirurgicznych, ani profes-
sora.

Przeciwnikiem jego jest Verneuil, profesor fakultetu
(od roku usunął się z powodu wieku), cieszący się ogrom-
nem uznaniem za nieposzlakowany charakter, przyjaciel-
skie obejście się z chorymi, ojcowskie ze studentami, jako
chirurg nierozgłoszony, bo szukający zawsze w lecznictwie
środków do uniknięcia operacji.

Spór datuje się od r. 1874, kiedy Verneuil dawał spra-
wozdanie z pracy dra Vonzetti'ego z Padwy o użyciu
szczypców dla zatrzymania upływu krwi; Péan wówczas
zawiadomił świat naukowy, że on posługuje się również
szczypcami „*pincettes hémostatiques*” i to już oddawna.
W r. 1877-ym wszczęła się polemika pomiędzy Péan'em
a drem Koeberle o pierwszeństwo stosowania tej metody,
wreszcie w kwietniu r. b. na kongresie chirurgów Péan
oświadczył, że on jest twórcą metody, na co Verneuil od-
powiedział w nadzwyczaj długim referacie, dowodząc, że
zasługi Péan'a są nieznaczające. Naturalnie, że Péan
dłużym nie pozostał i wczoraj w *Bulletin médical* po-
mieszczył list otwarty, w którym proponuje wykonanie trzech
nader trudnych operacji bez posługiwania się jego narzę-
dziami, a odrzuca proponowany sąd, gdyż ten, jako zło-
żony z członków Akademji, byłby zawsze stronnym dla
Verneuil'a.

Forma listu tego wychodzi po za obręb polemiki nau-
kowej, powszechna więc uwaga zwrócona na ten zajadły
bój. Wiadomo już, że Verneuil tego turnieju nie przy-
jmie, jak Péan sądu, sprawa więc jatrzyć będzie dalej za-
paśników i dwa ich obozy.

Z.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 10-go listopada. (Tel. Aj. półn.)—

Wydatki na pogrzeb Czajkowskiego Najwyżej rozka-
zano pokryć z Własnej szkatuły Jego Cesarskiej Mo-
ści Najjaśniejszego Pana. Na grobie złożono od Ich
Cesarskich Mości Najjaśniejszych Państwa wieniec
z róż i konwalij.

PRZESILENIE W WIEDNIU.

Wiedeń 10-go października. (Tel. pr. K. W.)—

Wobec trudności, nasuwających się przy utworzeniu
nowego gabinetu, poruszono myśl, aby gabinet składał
się z urzędników, w którym trzy kluby parlamen-
tarne byłyby reprezentowane przez trzech ministrów
bez teki. Faktem jest, że zachodzą wielkie różnice
przy wyborze osobistości; tłem ich wszakże jest ró-
żnica w zasadach i wzajemna nieufność. Konferen-
cje wspólne księcia Windischgracza z przewodzcami
trzech klubów trwały dziś po południu dalej. Zape-
wniają, że Plener obejmuje stanowczo finanse, mar-
kiz Bacquehem sprawy wewnętrzne, hr. Schoenborn
sprawiedliwość, Madejski oświatę, hr. Falkenhaym
rolnictwo, hr. Welsersheim obronę krajową. Teki
handlu i ministra dla Galicji dotąd są przedmiotem
rozkowań. Bobrzyński przybył dzisiaj do Wiednia,
ale kandydatura jego już upadła.

WYBÓR BURMISTRZA.

Wiedeń 10-go listopada. (Tel. pr. Kur. W.)—

Dzisiaj odbył się w radzie miejskiej wybór nowego
burmistrza. Dr. Prix otrzymał ponownie 81 głosów,
antisemita Lueger 45. Opozycja antisemicka, pod-
niosłszy hałas, nie pozwoliła Prixowi zabrać głosu.
Posiedzenie rozprzegło się.

Oto w ogólnikowym streszczeniu obraz zeznań świadków. Obok nich nader ważnym czynnikiem śledztwa głównego była ekspertyza kaligraficzna, dokonana przez pp. Sulimierskiego, Lypaczewskiego i litografa Kożuszkę. Eksperti owi jednomyślnie oświadczyli w obliczu sądu, że pismo nieznanego sprzedawcy sprzeniewierzonych listów zastawnych (w księgach bankierskich) jest niewątpliwie pismem Sztorcha i na poparcie takiego twierdzenia wskazali charakterystyczne cechy tożsamości pisma.

Po ukończeniu śledztwa w zarzucie sprzeniewierzenia, sąd przystąpił do zbadania drugiej sprawy Sztorcha o dwużenstwo, przyczem prezydujący oświadczył, że pomimo zapadłej na wstępie uchwały w przedmiocie rozpoznania tej sprawy przy drzwiach zamkniętych, zezwała na umieszczenie o niej sprawozdań w dziennikach, z tem jeno zastrzeżeniem, ażeby relacje nie dotyczyły żadnych szczegółów skandalicznych z życia rodzinnego, jakie ewentualnie wyjśćby mogły na jaw w toku śledztwa.

Dzięki temu zezwoleniu, w numerze wieczornym czytelnicy *Kurjera* znajdą ciekawy przebieg dziejów życia Sztorcha, na tle sprawy o dwużenstwo osnuty. Dodajmy, że na wczorajszym posiedzeniu, które trwało do godz. 4½ po południu, skończyło się badanie świadków w obu sprawach i przemawiał już podprokurator Delarow.

Dalszy ciąg posiedzenia przypadnie dziś o godz. 1-ej z południa. Fr. N.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na Pradze w dniu 10-ym listopada r. b. Na targu zbożowym w dniu dzisiejszym ruch był dość ożywiony, zwłaszcza żyto chętnych znajdowało odbiorców. Ceny żyta mocno się trzymały, płacono za wyborowe po 68 do 69½ kop., za średnie po 65 do 67 kop., za ordynaryjne 61—64 kop. Dla owsa tendencja była spokojna, wyborowego gatunku weale nie było, za dobry średni osiągnęto do 82 kop., za ordynaryjny płacono po 70 do 74 kop. Jęczmień w towarze wyborowym browarny sprzedawano po 75 do 86 kop., za towar na paszę żądano 55 do 61 kop., w ogóle gorsze gatunki w zaniechaniu. Dla kaszy jaglanej tendencja była spokojna, płacono tośownie do gatunku po 75 kop. do 81 kop.

Sosnowice-Graniczka, dnia 7-go listopada r. b. — Pszenica biała nie nadaje się do wywozu, dla miejscowego użytku bez ruchu. Żyto nie nadaje się do wywozu, dla miejscowego użytku od 69 do 71 kop. Jęczmień wyborowy w poszukiwaniu, gatunki średnie miały zbyt trudny, browarny 61 do 76½ kop., średni 54 do 57 kop., na paszę 51 do 53½ kop. Owies miał zbyt tylko w gatunkach wysokich, od 65—74 kop. Kukurydza 63 do 60 kop. Wyka 61 do 68½ kop. Groch Victoria 91½ do 106½ kop., warzelny 72½ kop. do 85½ kop., na paszę 61 kop. Soczewica duża 175 do 213 kop., średnia 114 do 152½ kop., mała 91½ kop. do 107 kop. Gryka w silnej podaży, wyborowa 78 do 80 kop. Proso słabo i bez odbiorców. Bobik bez ruchu. Siemię lniane wyborowe 158 kop., średnie od 145 do 152½ kop. Siemię konopne 114½ do 118 kop. Rzepak 150½ do 158 kop. Rzepik 137 do 145 kop. Ryżek 99 do 103 kop. Makuchy lniane 101 do 103 kop. Makuchy rzepakowe bez ruchu, makuchy konopne 59½ do 61 kop. Otręby bardzo słabo, żytnie 55½ do 58 kop., pszenne cienkie 53½ do 54 kop., pszenne grube 53½ do 56½ kop. Kasza jaglana 78—85 kop. za pud.

Gdańsk, dnia 8-go listopada. — Pszenica krajowa spokojnie, bez zmiany. Towar tranzytowy słabiej, przy cenach niższych o 1 do 2 m. Płacono za polską tranzyto jasno-pstrą 756 gr. i 758 gr. 119 mar., za ruską tranzyto girkę 708 gr. 89 mar. za tonnę. Terminy tranzytu: na listopad 120½ mar. w zaofiarowaniu, 120 mar. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień 120 mar. w zaofiarowaniu, 119½ m. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj 1894-go roku 125 m. w zaofiarowaniu, 124½ mar. w poszukiwaniu, na maj-czerwiec 1894-go r. 126½ mar. w zaofiarowaniu, 126 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 118 m. Żyto krajowe słabo i niżej, towar tranzytowy bez zmiany. Płacono za polską tranzyto 732 gr. 91 m., 738 gr. 90 mar., za ruską tranzyto obsadzone 714 gr. i 741 gr. 87 mar. Wszystko za 714 gr. i tonnę. Terminy: na listopad dolno-polskie 91½ mar. w zaofiarowaniu, 91 m. w poszukiwaniu, na listopad-grudzień dolno-polskie 90 mar. w zaofiarowaniu, 89½ mar. w poszukiwaniu, na kwiecień-maj dolno-polskie 91½ mar. w zaofiarowaniu, 91 m. w poszukiwaniu, na maj-czerwiec dolno-polskie 91½ mar. w zaofiarowaniu, 91 mar. w poszukiwaniu, na czerwiec-lipiec dolno-polskie 92½ m. płacono. Cena regulacyjna dolno-polskiego 91 mar., tranzytowo 90 mar. Jęczmień targowano ruską tranzyto 603 gr. i 609 gr. 73 m., 615 gr. 74 m., 624 gr. 76 m., 635 gr. 78 mar., 644 gr. 86 m. za tonnę. Russki bonn koński tranzyto 110 mar., pośledni 107 mar. za tonnę płacono. Siemię lniane polskie cokolwiek obsadzone 183 mar. za tonnę targowano. Rzepnica ruską tranzyto 115 mar. za tonnę płacono. Otręby pszenne na wywóz morzem grube 3.80 mar., 4 m., średnie 3.76 mar., mialkie 3.55 m. za 50 kil. targowano. Otręby żytnie na wywóz morzem 3.85 m. za 50 kil. płacono. Spirytus niepodlegający cłu w towarze gotowym 51 mar. w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 31½ mar. w poszukiwaniu, na listopad-marzec 31 mar. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku i Muegeburgu tendencja stała. Kurs w Gdańsku 216 mar. za 100 rs.

CYRK FRANCUSKI JANA GODFROY
ul. Ordynacka.

DZIS
Wielkie Nadzwyczajne Przedstawienie
z arozmiaconym programem i pięknym baletem.
Początek o godz. 8-ej. Szczegóły w afiszach. 4880

O W I E S russki

Wyborowy **Nr 1** po 90 kop. za pud
" **Nr 2** " 87 " "
Obroczny **Nr 3** " 80 " "
sprzedaje się w kantorze 4927

Artura Wierzbowskiego,
Włodzimierska 21, telefonu nr. 427.

Wykaz transportów

przybyłych w dniu 29 października (10 listopada)
1893 roku na stację Warszawa (Praga) Terespol-
ska,

Za frachtem zwyczajnym: a) do magazynów składowych; Kaluga №№ 4602, 4605; Szpola №№ 2462, 2455, 2498, 2497; Fundulejówka №№ 1720, 1758, 1726; Lipowiec № 730; Nowoukraińska №№ 1289, 1291, 1299; Korystówka №№ 4009, 3993; Lejpeygskaia № 183; Dobrynka № 2292.

b) do Pragi (loco): Nowo-Mińsk № 378; Włodawa № 1390; Mitosna № 404; Luków № 2458; Międzyrzec № 2134; Pogrebicze № 1382; Małoryto № 92; Biała-Cerkiew № 8945; Piczugino № 664; Odessa №№ 9455, 9439, 9470, 9444; Mienna № 320; Zalesoszcz №№ 289, 294; Orzeł № 1200; Pocep № 3093; Chorobice №№ 153, 152, 155; Mceńsk № 1881; Zmijewka № 510; Wiry № 1261; Stanowij-Kolodez № 205, 210, 203, 209; Zolotariewo № 82, 81, 84; Solanaja № 25177; Juzowo № 1661; Lisiczańsk № 573; Homel №№ 7840, 7866, 7838; Nowozybków № 4404; Carycyn № 6892; Dubno № 1558; Bałta № 1334; Szestakowka №№ 437, 417, 428; Beroza № 1487.

KEFIR

znanej dobroci poleca zakład kefirowy p. aptekarza
K. Życkiego po 15 kop. but. pojed., 12½ w abo-
namencie. Kantor Chmielna 23, sklep własny Jero-
zolimka 64 oraz w aptece L. Ziemińskiego. 4941

— **Nowy gatunek koszul męskich bez za-
rztu** pod względem mocy, elegancji kroju i wy-
kończenia, po rs. 12 za pół tuzina, poleca specjalny
magazyn bielizny, nagrodzony medalami W. Strakacz
Miodowa 14. Natychmiastowa wysyłka pocztą na
zaliczenie. 4725

— W nr. 309 *Kurjera Warszawskiego* z d. 8-go li-
stopada r. b. w dziale ogłoszeń płatnych, pomieszczona
była reklama P. N. Pawłowskiej, w której użala
się na nieporządku, jakoby przez nią dostarczone
podezas pobytu jej na kuracji w Zakładzie Ginekolo-
gicznym, a wynikać mające z nieścisłego spełniania
obowiązków przez zarządzającą p. M. i akuszerkę p.
B. W skutek reklamacji tych osób okazało się, że p.
N. (Natalja) Pawłowska, od czasu istnienia Zakładu
nie przebywała w nim na kuracji, a tem samem ogło-
szenie przez nią podane należy za paszkwil, któ-
rego autorką jest osoba podszywająca się pod cu-
dze nazwisko, celem zdyskredytowania wymienio-
nych osób. 1242

Potrzebny zaraz

czeladnik introligatorski, umiejący dobrze złocić,
stemplować ręcznie i na maszynie za dobre wynagro-
dzenie. Gwarantuje się miejsce stałe. **Kosiński.**
Marszałkowska 91. 4940

— Polecamy łaskawej uwadze pp. pałających otrzy-
mane świeżo wyborowe **Tytonie tureckie i**
egipskie, z których na łaskawie zamówienia
przygotowujemy **Papierosy**, stosując się ściśle do
podanych nam formatów, mocy tytoniu i wszelkich
szczegółów.

Z poważaniem

Kalmowski i Przepiórkowski,

Warszawa, hotel Europejski. 4659

WĘGLE I DRZEWO

firmy 4663

Stanisław Gralewski i S-ka

właściciele firmy: E. Kostrzewski i S. Gralewski.
Dostawa materiałów opałowych do mieszkań.
Biuro aleja Jeroz. 35, składy Twarda 55. Telefony.

Przy ulicy Królewskiej nr 16, obok gmachu giełdy, otworzony został:

Skład Hurtowy wyrobów dystylarni „Jeziorko”,

który poleca się względem Pp. Kupców i Handlujących.

Żubrówka, Jeziorko, Siwucha, Żytniówka, Redłówka etc.

Ciągnięcie Premjówek Banku Szlacheckiego
13-go Listopada.

AGENTURA 8,000
Plac św. Aleksandra Nr 12 6,000
St.-Petersb. Konces. Domu Bank. 1,000
Towarzystwa 500

M. de la FARE & Comp.

Sprzedaje pożyczki premjowe I i II
emisji i Banku Szlacheckiego,

Do zadatkującego od rs. 6

należy cała wygrana i kupony. Spłata
pierwsza rs. 4, następne co 30 lub 60 dni od **rs. 5**
Z prowincji gotówkę pocztą.

Reprezentant: **Władysław Hertz,**

b. urzędnik b. Banku Polskiego. 4761

Kantor otwarty **codziennie od 10 r. do 8 w.**

Do nabycia w księgarniach — wytworne,
pełne humoru, najlepsze obecnie
ALENDARZE na rok 1894:

„DJABELEK”
pod redakcją **Krogulca.**
Cena kop. 20.

ALBUMOWY
KALENDARZ POLSKI
SATYRYCZNY
pod redakcją **Or-ota.**
Cena w karton. opr. kop. 40.

„KUKURYKU”
Cena kop. 10.

Za zaliczeniem poczt. wysyła skład
główny w drukarni J. Sikorskiego,
Warecka 14, w Warszawie. 1209

CYCARA

Chicago.	Cena za 100 sztuk rs. 10.
Chicago.	" " " " " 8.
Chicago.	" " " " " 6.
Chicago.	" " " " " 5.
New-York.	Cena za 100 sztuk rs. 10.
New-York.	" " " " " 8.
New-York.	" " " " " 6.
New-York.	" " " " " 5.
New-York.	" " " " " 4.
New-York.	" " " " " 3.

Pakowane po 100, 50, 25 i 10,
polecają

Wandalin i S-ka

Warszawa, plac Teatralny nr 11: 1165

Powszechnie znana firma **Rękawicznicza**
poleca piękne wachlarze od najtańszych do najdroż-
szych, bieliznę męską itp. po cenach fabrycznych.

Marszałkowska 145.

Senatorska 10, obok W-go Hersego, 4593

HIPOLIT.

Marszałkowska nr 151.

MAGAZYN DZIECINNY
„JANIN”

Dla Dzieci sukienki, palta, ubranka.

Dla Dzieci kamizesy, kalosze i czapki.

Dla Dzieci koszulki trykotowe, spódniczki i
chustki.

Dla Dzieci kapotki i kapelusze.

Dla Dzieci bielizna, wyprawki, fartuszki, sto-
wem wszelkie artykuły dziecinne.

Marszałkowska nr 151. 4336

4412) **Dla Uczniów:** Mundury, Szyniele i Bluzy.
Wielki wybór. **Ceny przystępne.** W magazynie
K. Jakimowicza, Miodowa 12, wprost sądu